

UOT:37.01.

**MÜHAZİRƏ PROSESİNDƏ FƏAL TƏLİM ÜSULLARINDAN
İSTİFADƏNİN ƏHƏMİYYƏTİ***Dos. Aslanov Elgün Məhəmmədəli oğlu, Quliyeva Gülmira Qəşəm qızı**Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti**e.aslanov85@mail.ru*

Xülasə: Məqalədə politologiyanın tədrisinin dəyərini və tələbələrin təlim prosesində hansı bilik, bacarıqları əldə etdiklərini müəyyən etməyə çalışırlar. Burada fəal təlim metodlarının əhəmiyyətindən və faydalarından bəhs edilir, onun mexanizmi qısaca izah edilir. Müasir informasiya və kommunikasiya dövründə əsas problem elmin müxtəlif sahələrində artan biliklər toplusunun böyük sürəti idi ki, bu da ənənəvi öyrənmə prinsipləri əsasında biliklərin mənimsənilməsinin praktiki mümkünsüzlüyünə səbəb olur.

Açar sözlər: demokratiya, insan hüquqları, hüquqi dövlət, qloballaşma

Ключевые слова: права человека, демократия, правовое государство, глобализация

Key words: human rights, democracy, sovereignty, globalization, constitutional state

Giriş. Bu gün qloballaşmaqda olan dünyada təhsil də universallaşmaqda, bəşəriyyətin ali idealları sırasında ən qabaqcıl yerini qoruyub saxlamaqdadır. Müasir dünyada özünün inkişaf strategiyasını insan kapitalının və intellektual resursların inkişaf etdirilməsi üzərində quraraq, elmin, təhsilin tərəqqisini demokratik dövlət quruculuğunun başlıca meyarı hesab edən ölkələr yüksəlişə daha asan və etibarlı surətdə nail olurlar. Hazırkı dövrdə cəmiyyət üzvlərinin siyasi biliyinin artırılmasında, onların intellektual səviyyəsinin inkişafında, dövlət və cəmiyyət haqqında təsəvvürlərinin artırılmasında ən etibarlı vasitə təhsil müəssisələrində politologiyanın tədris edilməsidir.

Politologiya fənni üzrə kursun məzmunu özündə üç əsas kateqoriyanı birləşdirir: biliklər, bacarıqlar və dəyərlər.

Biliklər:

-siyasət, demokratiya, siyasi təsisatlar, siyasi proseslər, siyasi hakimiyyət, demokratiya, azadlıq və s. kimi siyasi anlayışların tələbələr tərəfindən mənimsənilməsinə və onlarda siyasi dünyagörüşünün formalaşmasına nail olmaq;

-dünyanın qabaqcıl ölkələrinin demokratik təcrübəsinin öyrənilməsi;

-beynəlxalq münasibətlərin və eləcə də Azərbaycandakı siyasi proseslərin mahiyyəti haqqında biliklərə sahib olmaq və s.

Bacarıqlar:

-nəzəri və tətbiqi bilikləri bir-birindən ayırmağı bacarmaq, onların siyasi qərarların qəbul edilməsindəki rolunu əsaslandırmaq;

-siyasi tədqiqatlar aparmaq, eləcə də tənqidi və müqayisəli təhlildən istifadə etmək bacarığının formalaşdırılması;

-qərarların qəbul edilməsində iştirak etmək bacarığı;

-kommunikasiya, yəni siyasi informasiyanı dərk etmək və ötürmək bacarığı;

-siyasi prosesləri modelləşdirmək və proqnozlaşdırmaq bacarığı;

-insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarını dərk etmək və onları ictimai həyatın müxtəlif sahələrində istifadə etmək bacarığı;

-nümayəndəli təsisatlar vasitəsilə fərdi və qrup maraqlarını reallaşdırmaq;

-münaqişələri qeyri-zorakı yolla həll etmək bacarığı və s.

Dəyərlər:

-demokratik dəyərləri və yüksək siyasi mədəniyyətə sahib olmanın insanın təhlükəsiz yaşamasının təminatçısı olmasının dərk edilməsi;

-insanlara qarşı ədalətli münasibət;

-başqa fikirlərə dözümlülük.

Uzun müddət tərkibində yaşadığımız sovet rejimində siyasi proseslər və hadisələr obyektiv və hərtərəfli təhlil edilmirdi, çünki belə siyasi konyunkturanın mövcud olduğu, insanların dünyagörüşünün hakim ideologiyaya tabe olduğu cəmiyyətlərdə siyasət daha çox bürokratik aparatın mənafeələrinin təmin edilməsinə xidmət edirdi. Ona görə də sovet totalitarizminin siyasi gerçəkliyindən çıxaraq, öz dövlət müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan üçün politologiyanın yeni metodologiya əsasında tədrisi mühüm elmi-nəzəri və praktik əhəmiyyət kəsb edir.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycanda politologiyanın müstəqil elm və tədris fənni kimi tarixi XX əsrin 90-cı illərindən başlayır. Mövcud olduğu müddətdə politologiya müstəqil tədris fənni kimi böyük təkamül yolu keçmişdir. Lakin Avropa məkanına inteqrasiya, ölkənin Bolonya prosesinə qoşulması, davamlı inkişafa və təhsilə nail olmaq, interaktiv tədrisin rolunun artırılması, eyni zamanda ölkənin siyasi həyatında baş verən müxtəlif yeniliklər, "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə yeni Dövlət Strategiyası"nın hazırlanması, ali təhsildə islahatlar haqqında dövlət proqramlarının qəbul edilməsi, demokratik inkişafın Azərbaycan modelinin təhlil edilməsinin zəruriliyi, yaxın perspektiv üçün elmi cəhətdən əsaslandırılmış proqnozların verilməsi və nəhayət, iqtisadiyyatda keçid dövrünün başa çatması ilə modernləşmə mərhələsinə qədəm qoyulması elmlərin də təkmilləşməsinə zəruri tələbatı çevirir. Çünki yeni modern-innovation cəmiyyət yüksək siyasi mədəniyyətə və biliklərə yiyələnməyi, fəal vətəndaş mövqeyi ortaya qoymağı tələb edir. Bütün bunlar isə hərtərəfli və rəşadətli maariflənmə sayəsində gerçəkləşə bilər. Bu keyfiyyətlərə sahib ola bilməyən cəmiyyət üzvləri ictimai tərəqqinin artan tempi ilə ayaqlaşa bilmir və ondan kənarda qalırlar. (2, səh.206)

Müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları dövründə təhsilin əsas problemi belə bir faktla şərtlənir: elmin müxtəlif sahələrində toplanmış bilik kütləsi elə sürətlə artır ki, təlimin ənənəvi sxem və prinsipləri əsasında bunları mənimsəmək əslində qeyri-mümkün işə çevrilir. Yalnız təlim metodlarının keyfiyyətə dəyişdirilməsi, bilikləri mənimsəmə zamanı yaradıcı təfəkkürdən fəal istifadə edilməsi şəraitində təlim böyük səmərə verə bilər. Lakin Azərbaycanın Bolonya prosesinə qoşulmasına baxmayaraq, ali məktəblərdə mühazirələrin təşkilatı zamanı hələ də köhnə təlim metodlarından istifadəyə geniş yer verilir. Belə ki, ali təhsil ocaqlarında mühazirəçilər əsasən, icmallaşdırılmış və tezis əsasında oxunan mühazirələrin təşkilinə üstünlük verirlər. Belə mühazirələr isə adətən passiv informasiyaötürücü xarakterə malik olur. Lakin Azərbaycan Respublikasının müstəqil dövlət olaraq fəaliyyəti, tədrisdə yeni didaktik metodlar, innovasiyalar və s. istər mühazirənin elmi və metodik istiqamətində, istərsə də təqdimat üsullarında yeniliklərdən fəal istifadəni zəruri edir. Hazırkı dövrdə mühazirələrin təşkilində fəal təlimin aşağıdakı metodlarından istifadəyə üstünlük verilməlidir:

-mühazirələrin başlanğıcında problem yaradılmalı və suallar qoyulmalıdır;

-məlumat və informasiyalar əsas anlayışlar üzərində qurulmalıdır;

-problem-situasiyanın həlli prosesində tələbələrə fəal tədqiqatçı mövqeyi ortaya qoymaq üçün həvəs yaradılmalıdır;

-tələbələr onlar üçün zəruri olan bilik, bacarıq və dəyərləri müstəqil əldə etməli və mənimsəməlidirlər;

-mühazirə zamanı sxemlərdən, qrafiklərdən, slaydlardan və s. texniki vasitələrdən istifadə edilməlidir;

-mövzunun şərh zamanı tələbələrin idraki fəallığını artırmaq üçün debat, akvarium, söz assosiasiyaları, əqli hücum, qruplarla iş, rollar üzrə oyun, situativ praktikum və s. bu kimi metodlardan istifadə olunmalıdır.

Məqalədə politologiya fənni üzrə tədris proqramında nəzərdə tutulan “Vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət” mövzusunun fəal təlimin rollar üzrə oyun adlanan metodundan istifadə etməklə təqdimatının qısaca da olsa nümunəsini verməyə çalışacağıq.

Bu oyunu keçirməzdən əvvəl ona ciddi hazırlaşmaq lazımdır. Bunun üçün müəllim aşağıdakı tövsiyələri nəzərə almalıdır.

-rollar üzrə oyunun gedişi haqqında tələbələrə ilkin məlumat verilməlidir. Bunun üçün “Problemin təsviri” mətnini ucadan oxumaq və ya tanışlıq üçün onu tələbələrə paylamaq lazımdır;

-çıxışların mətnlərinin hazırlanması zamanı tələbələr beynəlxalq sənədlərdən çıxarışlardan, milli qanunvericilikdən, faktlar və statistik göstəricilərdən bəhrələnmə bilirlər və s.

Problemin təsviri

Hindistan İngiltərənin müstəmləkəsi altında olduğu dövrdə ingilislər hindlilərə duzun yığılması və qaynadılmasını qanunla qadağan etmişdilər. Bir dəfə 10 nəfər hindli dəniz qırağında oturub, heç kimdən gizlənməyərək duz qaynadırlar. Polis onları tutur. Sabahısı 100 nəfər orada duz qaynadır, polis onları da tutur. O birisi gün, artıq, 10000 nəfər həmin işi görür. Polislər qanunu pozanları tutmaqda çətinlik çəkirdilər. Axı bu qədər insanı necə həbsxanaya atmaq olar. Onlardan bəziləri belə hesab edirdilər ki, duz qaynadanları həbs etməkdən çəkinmək lazımdır, digərləri isə mövcud qanunu əsas götürərək bunun əleyhinə çıxırdılar. Duz yığan hindlilər xalqın hüquqlarının müdafiəsinin mütəşəkkiliyini təmin etmək məqsədi ilə özlərinin ictimai birliyini də yaradırlar. Bu birlik, üzvlərinin öz iradəsini azad surətdə ifadə etməsini təmin etmək üçün hindlilərin kütləvi şəkildə yaşadığı ərazidə nümayiş keçirməyi qərara alır.

Nümayişin təşkilatçıları belə hesab edirlər ki, bu aksiya ilə onlar öz pozulmuş hüquqlarının bərpa edilməsinə nail olacaqlar. İngilislər bu tədbirin həyata keçirilməsinin əleyhinədirlər. Onların fikrincə, hindlilərin bu nümayişi təxribat xarakteri daşıyır. Çünki, bundan az əvvəl hindlilərlə polislər arasında toqquşma baş vermişdir. Bu aksiyanın keçirilməsinin mümkünlüyü haqqında son qərarı hökumət verməlidir. Hökumət isə tədqiqat üçün Hindistana təftişçi göndərir. Təftişçi isə tədqiqat üçün müşavirə çağırmaq və tərəfləri dinləmək qərarına gəlir. (4, s. 208)

Bu müşavirədə tərəfləri təmsil edən nümayəndələr öz mövqelərinin müdafiə etməlidirlər.

Müəllim tələbələri iki qrupa bölür və onların arasında aşağıdakı rolları bölür:

-hindlilərin nümayəndələrinin dəlilləri;

-ingilislərin nümayəndələrinin dəlilləri;

Hindlilərin nümayəndələrinin dəlilləri:

-hindlilər bu hərəkətləri ilə siyasi sistemi, dövləti bütünlükdə inkar etmirlər, çünki dövlət hakimiyyəti və onun qəbul etdiyi qanunlar ölkə ərazisində yaşayan bütün insanlara aiddir. Sadəcə olaraq hindlilər bu hərəkətləri ilə insan haqları, azlıqların hüquqları ilə bağlı ədalətsizliyin olduğunu bəyan etmək istəyirlər;

- təxribat xarakterli hərəkətlərin baş verə bilməsi ehtimalı hindlilərin nümayiş keçirmək hüququnu ləğv etmir;

-hindlilər qanunu konkret çıxarışları üçün pozmayıblar. Pozublar ki, belə bir qanunu tanımadıqlarını dörd yana bildirsinslər.

İngilislərin dəlilləri:

-dövlətin əsas əlamətlərindən biri əhalidən vergi və mükəlləfiyyətlər toplamaqdır, çünki dövlət idarəetmə strukturlarını saxlamaq üçün əhalidən vəsaitlər toplamağa məcburdur. Hindlilər isə bu hərəkətləri ilə vergidən boyun qaçıırıblar;

-polislərin qanuna tabe olmayan hindlilərə qarşı güc tətbiq etməsi tamamilə təbii hal kimi qəbul edilməlidir, çünki, digər təsisatlardan fərqli olaraq dövlət elə bir orqandır ki, onun güc strukturları qanunun nəzərdə tutduğu hallarda zora əl ata bilər;

-heç kim dövlət hakimiyyətinə tabe olmaması haqqında özbaşına qərar çıxara bilməz, çünki dövlət mənsubiyyəti ictimai zərurətdir.

Hər bir qrupun dəlillərini və faktlarını dinlədikdən sonra müəllim oyunun müzakirəsini keçirə bilər.

Müzakirə üçün suallar:

1.Hindlilərin rolunu oynayarkən hansı hissləri keçirdiniz?

2.Sizcə Britaniya hökuməti müzakirələrin sonunda hansı amili əsas götürərək qanunu dəyişməyə məcbur olur. Bu dəyişikliyin hüquqi dövlətlə nə kimi əlaqəsi var?

3.İngilislərin rolunu oynayarkən hansı hissləri keçirdiniz?

4.Əvvəllər hüquqi dövlət haqqında nə düşünürdünüz. Bu dərstdən sonra hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti haqqındakı təsəvvürlərinizdə hansısa dəyişikliyin vəş verdiyini hiss edirsiniz,ya yox?

5. Britaniya hökumətinin yerinə olsaydınız hansı qərarı qəbul edərdiniz?

Müzakirənin sonunda müəllim tələbələrin fəal şəkildə iştirakı ilə ümumiləşdirmə aparmaqla bu kimi nəticələrə gələ bilər:

-Nümayiş təşkil etmək hüququ istənilən ölkənin ictimai-siyasi həyatının mühüm şərti və demokratik cəmiyyətin fundamental prinsiplərindəndir. Lakin o, mütləq xarakter daşımır. Hökumət ictimai təhlükəsizliyin və asayişin qorunması naminə nümayişlərin keçirilməsi yeri və vaxtı barədə məhdudiyyət qoya bilər.

-Sözsüz ki, hindlilər tərəfindən qanunun bu şəkildə pozulması cinayətdir. Ancaq belə “cinayətə” yol verənlər həbsxanalara düşəcəklərini gözlərinə alıb qanunu qəsdən, simvolik şəkildə pozurlar və onların bu mətinliyi, fədakarlığı getdikcə hakimiyyəti öz addımlarını yumşaltmağa vadar edir. ; (bu zaman müəllim fəal təlimin “situativ praktikim” üsulundan istifadə edərək hər hansı bir olmuş hadisəni tələbələrə söyləməklə mövzu ilə bağlı problemin obrazlı və ətraflı təhlilinə nail ola bilər: Martin Lüter 1953-cü ildə Alabamada Montqomeri kilsəsinin pastoru olur. İki ildən sonra baş vermiş bir hadisə onun Alabama ştatında irqi ayrı-seçkiliyə qarşı mübarizəyə başlamasına ilham verir. Belə ki, 1955-ci il dekabrın 1-də zənci qadın Roza Parks avtobusda ön oturacaqdan durub yerini ağ adama vermək istəmir. (ştatın qanunu isə buyurur ki, ictimai nəqliyyatda ağ adam gələndə zəncilər yerini ona verib arxada otumalıdırlar) Qanuna qarşı itaətsizlik etdiyi üçün Roza Parks elə həmin dəqiqə həbsxanaya salınır.

Yəqin ki, əgər Martin Lüter Kinq olmasaydı bu hadisə elə də böyük diqqət çəkməyəcəkdi. Gənc pastor zənciləri inandırır ki, nəqliyyatda seqreqasiya (ayrı-seçkilik) qanununu aradan götürmək üçün ictimai nəqliyyatı boykot etmək lazımdır. Zəncilər əvvəlcə bir günlük boykot aksiyasına keçirlər və bu aksiya ilə həm də Roza Parksın tutulmasına qarşı

çıxırlar. Daha sonra Kinqin təşəbbüskarlığı ilə 382 gün çəkən “Montqomeri avtobus boykotu” deyilən hərəkət yaranır. Kinq boykotu təşkil edən quruma sədr seçilir. Avtobusların boykotundan başlayan aksiyalardan təxminən bir il sonra Ali Məhkəmə Alabama ştatı kimi dairələr haqqında qərar çıxarır ki, oturmaqların seqreqasyonu Konstitusiyaya ziddir.

Bu, zənci vətəndaş hərəkətinin çox böyük uğuru olur. Hərəkətin sonucunda nəqliyyatda, məktəblərdə seqreqasyon aradan götürülür. Hərçənd Cənub Ştatlarının ucqarlarına yenilik gedib çatmır. 1963-cü il Kinqin başçılıq etdiyi hərəkətin zirvə nöqtəsi oldu. Aktiv dinc, qeyri-zorakı etiraz hərəkəti dürlü formalar aldı. Oturaq etiraz, etiraz yürüşü həm qaralar, həm ağ liberallar tərəfindən bütün Amerikaya yayıldı. Bu hərəkəta prezidentlər Kennedi və Lindon Conson da dayaq durdu.

Kinq vətəndaş hüquqları üzrə çıxışında zorsuz müqavimət metodunu belə əsaslandırır: “Soruşa bilərsiniz ki, niyə birbaşa aksiyalara, məsələn, oturaq etirazlara, yürüşlərə keçməliyik. Bəlkə danışıqlara getmək daha yaxşıdır! Danışıqlara çağırmaqda siz haqlısınız. Ancaq bizim bütün bu zorsuz aksiyalarımız məhz onun üçündür ki, elə bir krizis və ya gərginlik yaransın ki, axırda qoyduğumuz məsələyə diqqət artsın və onlar danışıqlara getməyə razı olsunlar. Biz acı təcrübələrdən yaxşı bilirik. Zülmkarlar azadlığı könüllü vermirlər. Əzilən azadlığını tələb etməlidir. Azadlıq uğrunda dirəniş göstərmək gərək!”

Hadisələrin gedişi Martin Lüterin gözlədiyi kimi də oldu. Yürüşə iki yüz minədən adam qoşuldu. Yürüşün mitinqində Kinq “Mənim arzum var” adlı parlaq çıxışını yaptı. Burada o bildirdi ki, bir vaxtlar insanlar qardaş olacaqlar”.

Montqomeridə başqa bir yürüşü təşkil edib yola düşəndə Kinqin 1500 nəfərlik qaralardan və ağlardan ibarət dəstəsinin qarşısına silahlı güc strukturları çıxdı. Belə anda Kinqin tərəfdarları Pettus körpüsündə diz çöküb dua etməyə başladılar. M.L. Kinqin başçılıq etdiyi hərəkətin nəticəsi olaraq Cənub Ştatlarında qanun səviyyəsində irqi ayrı-seçkiliyə son qoyuldu. Martin Lüter isə 1964-cü ildə Sülh üzrə Nobel Mükafatı aldı. (5, s. 56-57)

-Britaniya hökuməti bu qədər insanı həbsxanaya salmaq qeyri-mümkün olduğu üçün qanunu dəyişməyə məcbur olur. Hindlilərin hamısı duz qaynadırdı, ingilislər onların bəzilərini həbsxanaya salıb, digərlərini buraxa bilməzdilər. Çünki hüquqi dövlətin prinsiplərinə görə hamı qanun və məhkəmə qarşısında bərabərdir. Deməli, hüquqi dövlət prinsiplərinə zidd olduğundan bu cür qanun işləyə bilməzdi. Böyük Britaniya isə müstəmləkəçi olmasına baxmayaraq hüquqi dövlət idi. Hüquqi dövlət - elə bir dövlətdir ki, insan böyük ehtimalla dövlətin onun fəaliyyətinə necə cavab verəcəyini deyə bilər. Yəni, mənim etdiyim hərəkətlərə hakimiyyətin cavabı məlumdur. Əgər mən A variantını etsəm, məmur B variantını edəcək. Artıq, C və D variantlarına əl atmayacaq. Məhz bu - hüquqi dövlət deməkdir.

Bəs görəsən qeyri-hüquqi dövlətdə bu cür hadisə baş versə idi, nə ilə nəticələnərdi? Birinci gün, on hindli duz qaynadanda polislər gəlib hamını döyər, bəzilərini həbsxanaya salar, digərlərini isə sərbəst buraxardılar. Çünki bu cür dövlətlərdə qanun deyil, hüquqi özbaşınalıq hökm sürür. İnsanlarda təfəkküründə isə belə bir stereotip (haqlı olaraq) hakim olur : “dövlət istəsə məni həbs edə bilər, istəməsə - yox”.

Nəticə. Bir sözlə, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarına əsaslanan, yaradıcı düşüncəni inkişaf etdirən və təhsilənlərin fərdi xüsusiyyətlərini nəzərə alan fəal-nteraktiv təlim üsullarının tətbiqi zərurəti siyasi elmlər üzrə mövcud olan dərslərlərin və dərslər vəsaitlərinin də yenilənməsini, obyektiv gerçəkliyi əks etdirən, mücərrəd baxışlara deyil, praktikanın özündən irəli gələn real nəticələrə əsaslanan kitabların, məqalələrin yazılmasını və əsaslı elmi təhlillərin aparılmasını müasir dövrün əsas tələbinə çevirir.

Ədəbiyyat

- 1.Aristotel. Politika. Bakı: Bakı Dövlət Universiteti,1997, 281 s.
- 2.Əmirov M.M. Tam orta məktəbdə tarixin fəal/interaktiv təlimi metodikası. Bakı: ADPU, 2011, 700
3. Əmirov M.M. Tarixin tədrisində, şagirdlərdə siyasi mədəniyyətin formalaşdırılması üzrə işin sistemi. Bakı, 2004,174 s.
- 4.Civic learning in teacher education. International Perspectives on education for democracy in the preparation of teachers. Edited by Gregory H.E., John P.J.,Robert S.L. USA: Indiana University, 2004, 238 p.
5. Foundations of Democracy: Authority, Privacy, Responsibility and Justice/ USA: Center for civics education, 2002, 236 p.

**THE IMPORTANCE OF USING ACTIVE LEARNING METHODS
DURING THE LECTURE PROCESS**

*Aslanov Elqun Mahammadali, Guliyeva Gulmira Qasham,
Summary*

In this thesis, the authors attempts to establish the value of teaching political science, and what knowledge, skills, get students in the learning process. It says about the importance and benefits of active learning methods are briefly explained its mechanism. Put forward the idea that in the modern information and communication era the main problem was the tremendous speed with which the growing body of knowledge in various fields of science, which leads to the practical impossibility of assimilation of knowledge based on traditional principles of learning.

**ВАЖНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ АКТИВНЫХ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ
В ПРОЦЕССЕ ЛЕКЦИИ**

*Асланов Елгюн Магаммедали оглы, Кулиева Гюльмира Кашам кызы
Резюме*

В данной диссертации авторы предпринимают попытку установить ценность преподавания политологии, а также то, какие знания, умения и навыки получают студенты в процессе обучения. Рассказывается о важности и пользе активных методов обучения, кратко объясняется его механизм. Выдвинул идею о том, что в современную информационно-коммуникационную эпоху основной проблемой является огромная скорость, с которой растет объем знаний в различных областях науки, что приводит к практической невозможности усвоения знаний, основанных на традиционных принципах обучения.

*Rəyçi: Abdullayeva Sevdə Füzuli qızı
ADAU-nun İctimai fənlər kafedrasının 28 noyabr 2-24-cü il tarixli iclasın 03 saylı protokolu
Daxilnolma tarixi 02 dekabr 2024-cü il*

Çapa verildiyi tarix 24.04.2024

Çap vərəqi: 16,3 ç.v. Tiraj :300 ədəd

Gəncə Dövlət Universitetinin nəşriyyatı

Ünvan: Gəncə şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 429

*E-mail: **elm@gdu.edu.az**, (+99422) 266 01 88*